

TEMATICA DE EXAMEN ȘI BIBLIOGRAFIA

I. ORGANIZAREA ȘI EXERCITAREA PROFESIEI DE AVOCAT

1. Principiile și regulile fundamentale ale exercitării profesiei de avocat.
2. Primirea în profesia de avocat.
3. Incompatibilități, interdicții și nedemnități privind profesia de avocat.
4. Activitatea profesională a avocatului.
5. Asistența judiciară.
6. Relațiile dintre avocat și client.
7. Relațiile dintre avocați.
8. Soluționarea litigiilor dintre avocați.
9. Formele de exercitare a profesiei de avocat.
10. Modalitățile de exercitare a profesiei de avocat.
11. Drepturile și îndatoririle avocaților.
12. Regulile de deontologie profesională ale exercitării profesiei de avocat.
13. Tabloul anual al avocaților.
14. Transferul, suspendarea și încetarea calității de avocat.
15. Răspunderea disciplinară a avocaților.
16. Pregătirea și perfecționarea profesională a avocaților.
17. Sistemul de asigurări sociale al avocaților.
18. Exercițarea profesiei de avocat în România de către avocații care au obținut calificarea profesională în unul dintre statele membre ale Uniunii Europene și ale Spațiului Economic European.
19. Organele profesiei de avocat.

BIBLIOGRAFIA:

1. Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 113 din 6 martie 2001, cu modificările și completările ulterioare;
2. Statutul profesiei de avocat, publicat în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 45 din 13 ianuarie 2005, modificat și completat prin Hotărârea Uniunii Naționale a Barourilor din România nr. 10/2007, publicată în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 511 din 31 iulie 2007;
3. Codul deontologic al avocaților din Uniunea Europeană, adoptat de Consiliul Barourilor din Uniunea Europeană (CCBE) în Sesiunea Plenară din 28 octombrie 1998 și modificat în Sesiunile Plenare din 28 noiembrie 1998 și 6 decembrie 2002, publicat pe site-ul Uniunii Naționale a Barourilor din România (www.unbr.ro), aplicat în România ca fiind Codul deontologic al avocaților din România conform Hotărârii Congresului avocaților din 19–20 iunie 1999.

II. DREPT CIVIL

A. TEORIA GENERALĂ

1. Raportul juridic civil. Definiție. Caractere. Elemente (subiecte, conținut, obiect).
2. Actul juridic civil. Noțiune și clasificare. Capacitatea de a încheia actul juridic civil. Consimțământul. Obiectul actului juridic civil. Cauza (scopul) actului juridic. Forma actului juridic civil. Modalitățile actului juridic civil (termenul, condiția, sarcina). Efectele actului juridic civil. Nulitatea actului juridic civil.
3. Prescripția extinctivă. Definiție, reglementare, natură juridică și delimitare față de alte instituții. Efectul prescripției extinctive. Domeniul prescripției extinctive. Termenele de

prescripție extinctivă. Cursul prescripției extinctive (început, suspendare, întrerupere, repunere în termen).

B. PERSOANELE

1. Identificarea persoanei fizice. Noțiune și natura juridică a atributelor de identificare. Numele. Domiciliul și reședința. Starea civilă.
2. Capacitatea civilă a persoanei fizice. Noțiune. Capacitatea civilă de folosință. Capacitatea civilă de exercițiu.
3. Persoana juridică. Noțiune, enumerare și clasificare. Elementele constitutive. Capacitatea civilă a persoanei juridice. Identificarea persoanei juridice. Înființarea, reorganizarea și încetarea persoanelor juridice.

C. TEORIA DREPTURILOR REALE

1. Teoria generală a proprietății. Definiția și caracterele dreptului de proprietate; proprietatea publică și proprietatea privată. Exproprierea pentru cauză de utilitate publică.
2. Regimul juridic al bunurilor imobile (terenuri și construcții) proprietate privată.
3. Modalitățile juridice ale dreptului de proprietate.
4. Apărarea dreptului de proprietate și a celorlalte drepturi reale.
5. Posesia și efectele sale.
6. Dezmembrămintele dreptului de proprietate.
7. Accesiuinea (incorporațiunea) și uzucapiunea (prescripția achizitivă) – moduri de dobândire a dreptului de proprietate și a celorlalte drepturi reale.
8. Publicitatea imobiliară.

D. TEORIA GENERALĂ A OBLIGAȚIILOR

1. Noțiunea, elementele și clasificarea obligațiilor
2. Contractul – izvor al obligațiilor. Noțiune și clasificare. Încheiere. Efectele contractului. Efecte specifice (speciale) ale contractelor sinalagmatice.
3. Gestiunea de afaceri (Gestiunea intereselor altei persoane). Plata lucrului nedatorat. Îmbogățirea fără justă cauză.
4. Fapta ilicită cauzatoare de prejudicii, izvor al obligațiilor (Răspunderea civilă delictuală). Noțiune, principii și funcții. Delimitarea răspunderii civile delictuale de alte forme de răspundere juridică. Răspunderea pentru fapta proprie. Răspunderea pentru fapta altei persoane. Răspunderea pentru prejudiciile cauzate de animale. Răspunderea pentru ruina edificiului. Răspunderea pentru prejudiciile cauzate de lucruri în general.
5. Efectele obligațiilor. Executarea directă (în natură) a obligațiilor. Executarea indirectă a obligațiilor (executarea prin echivalent).
6. Acțiunea oblică (indirectă sau subrogatorie). Acțiunea revocatorie (pauliană).
7. Transmisiunea și transformarea obligațiilor. Cesiunea de creanță. Subrogația în drepturile creditorului. Novația. Delegația.
8. Stingerea obligațiilor. Compensația. Remiterea de datorie.
9. Obligații plurale.
10. Garantarea obligațiilor. Fidejusiunea. Dreptul de retenție. Garanțiile reale mobiliare. Ipoteca. Privilegiile speciale imobiliare.

E. CONTRACTE SPECIALE

1. Contractul de vânzare-cumpărare.
2. Contractul de donație.
3. Contractul de locațiune.
4. Contractul de arendare.

5. Contractul de antrepriză.
6. Contractul de mandat.
7. Contractul de depozit.
8. Contractul de societate civilă.
9. Contractul de rentă viageră.
10. Contractul de întreținere.
11. Contractul de tranzacție.
12. Împrumutul de folosință și împrumutul de consumație.
13. Contractul de asigurare.

F. SUCCESIUNI

1. Reguli generale privitoare la moștenire. Caracterele generale ale transmiterii moștenirii. Deschiderea moștenirii. Condițiile generale ale dreptului la moștenire.
2. Moștenirea legală. Condițiile dreptului de moștenire legală. Principiile generale ale devoluțiunii legale a moștenirii și excepțiile de la aceste principii. Dreptul de moștenire al rudelor defunctului. Drepturile succesoriale ale soțului supraviețuitor.
3. Moștenirea testamentară. Noțiunea de testament. Condiții de validitate. Testamentul autentic. Legatul. Limitele dreptului de dispoziție asupra moștenirii.
4. Transmisiunea moștenirii (inclusiv împărțea de ascendent).

III. DREPT PROCESUAL CIVIL

1. Competența. Competența generală a instanțelor judecătorești (delimitarea față de atribuțiile altor instanțe sau autorități – în materia controlului de constituționalitate, în materie electorală, în materia contenciosului administrativ, în materia litigiilor de muncă, în materia exercitării drepturilor și îndatoririlor părintești, în materia publicității imobiliare, în materia înregistrărilor actelor de stare civilă). Competența materială. Competența teritorială. Prorogarea competenței. Delegarea instanței. Strămutarea. Excepția de necompetență. Conflictul de competență.
2. Capacitatea procesuală, calitatea procesuală și interesul - condiții de exercitare a acțiunii civile.
3. Clasificarea acțiunilor civile.
4. Participanții la procesul civil. Rolul și poziția instanței în procesul civil (art. 128-129 C. proc. civ.). Compunerea și constituirea instanței. Incompatibilitatea, abținerea și recuzarea. Coparticiparea procesuală. Intervenția voluntară și forțată a terților în procesul civil. Apărarea în procesul civil. Reprezentarea judiciară (convențională) a persoanelor fizice în procesul civil. Formele de participare a procurorului la procesul civil.
5. Nulitatea actelor de procedură.
6. Termenele procedurale. Noțiune. Clasificare. Mod de calcul. Durata termenelor procedurale. Decăderea. Repunerea în termen.
7. Cererea de chemare în judecată. Cuprins. Timbrare. Introducerea cererii și constituirea dosarului. Efectele cererii de chemare în judecată.
8. Întâmpinarea și cererea reconvențională.
9. Măsurile asigurătorii. Sechestrul asigurător. Poprirea asiguratorie. Sechestrul judiciar.
10. Citarea și comunicarea actelor de procedură.
11. Ședința de judecată. Prima zi de înfățișare. Încheierile. Excepțiile procesuale (fără excepția de neconstituționalitate). Probele (subiectul, obiectul și sarcina probei. Reguli comune privind admisibilitatea și administrarea probelor. Administrarea probelor de către avocați. Asigurarea probelor. Proba prin înscrisuri. Proba prin declarațiile martorilor. Mărturisirea. Expertiza. Prezumțiile). Suspendarea judecării.

- Perimarea. Actele de dispoziție ale părților (renunțarea, achiesarea, tranzacția). Cercetarea procesului în cazul administrării probelor de către avocați.
12. Hotărârea judecătorească. Deliberarea și pronunțarea. Clasificarea hotărârilor. Redactarea, semnarea și comunicarea hotărârii. Termenul de grație. Cheltuielile de judecată. Efectele hotărârii. Execuția vremelnică. Îndreptarea, lămurirea și completarea hotărârii. Investirea cu formulă executorie.
 13. Căile de atac. Apelul. Recursul. Contestația în anulare. Revizuirea.
 14. Proceduri speciale. Procedura necontencioasă. Ordonanța președințială. Oferta de plată (oferta reală). Procedura divorțului. Acțiunile posesorii. Procedura împărțelii judiciare (partajul judiciar).
 15. Executarea silită. Scopul și obiectul executării silite (art. 371¹ – 371⁸ C. proc. civ.). Modalitățile executării silite. Competența și desfășurarea activității executorilor judecătorești. Sesizarea organului de executare (cererea de executare, caracterul creanțelor puse în executare, titlurile executorii, cerințele pentru ca hotărârea judecătorească să constituie titlu executoriu). Înștiințarea prealabilă a debitorului. Prescripția dreptului de a cere executarea silită. Incidente care temporizează sau sting executarea silită (suspendarea, perimarea, existența proprietății comune asupra bunului urmărit, beneficiul de discuțiune și beneficiul de diviziune). Contestația la executare. Întoarcerea executării silite. Urmărirea silită mobilă. Poprirea. Urmărirea silită imobiliară. Predarea silită a bunurilor și executarea altor obligații de a face sau de a nu face.

IV. DREPT PENAL

A. PARTEA GENERALĂ

1. Aplicarea legii penale în spațiu și timp;
2. Noțiunea, trăsăturile esențiale și conținutul constitutiv al infracțiunii;
3. Actele preparatorii, tentativa, infracțiunea consumată și infracțiunea epuizată;
4. Unitatea naturală de infracțiune, unitatea legală de infracțiune, concursul de infracțiuni, recidiva și pluralitatea intermediară;
5. Participația penală;
6. Cauzele care înlătură caracterul penal al faptei: aspecte generale, lipsa pericolului social, legitima apărare, starea de necesitate, constrângerea morală, constrângerea fizică, cazul fortuit, iresponsabilitatea, beția, minoritatea făptuitorului și eroarea de fapt;
7. Răspunderea penală a persoanei juridice: recidiva în cazul persoanei juridice, concursul de infracțiuni săvârșite de persoana juridică și pedepsele aplicabile persoanei juridice;
8. Pedepsele principale, pedepsele complementare și pedepsele accesorii;
9. Individualizarea pedepsei: circumstanțele, suspendarea condiționată a executării pedepsei, suspendarea executării pedepsei sub supraveghere și executarea pedepsei la locul de muncă;
10. Răspunderea penală a minorilor: pedepsele aplicabile minorilor și măsurile educative;
11. Măsurile de siguranță;
12. Cauzele care înlătură răspunderea penală sau consecințele condamnării: amnistia, grațierea, prescripția, lipsa plângerii prealabile, retragerea plângerii prealabile, împăcarea părților și reabilitarea.

B. PARTEA SPECIALĂ

1. Infracțiuni contra persoanei (omorul, omorul calificat, uciderea din culpă, lovirea sau alte violențe, vătămarea corporală gravă, lovirea sau vătămările cauzatoare de moarte, vătămarea corporală din culpă, lipsirea de libertate în mod ilegal, violarea de domiciliu și șantajul).
2. Infracțiuni privitoare la viața sexuală (violul, incestul și actul sexual cu un minor).
3. Infracțiuni contra patrimoniului [furtul, furtul calificat, furtul prevăzut de art. 210 C. pen., tâlhăria, abuzul de încredere, înșelăciunea, delapidarea, gestiunea frauduloasă, distrugerea, tulburarea de posesie și tănuirea].
4. Infracțiuni contra autorității (ultrajul, sustragerea sau distrugerea de înscrisuri, sustragerea sub sechestru).
5. Infracțiuni de serviciu sau în legătură cu serviciul (abuzul în serviciu contra intereselor persoanelor, abuzul în serviciu prin îngrădirea unor drepturi, abuzul în serviciu contra intereselor publice, neglijența în serviciu, purtarea abuzivă, luarea de mită și darea de mită, primirea de foloase necuvenite, traficul de influență).
6. Infracțiuni care împiedică îndeplinirea justiției (denunțarea calomnioasă, mărturia mincinoasă, omisiunea sesizării organelor judiciare, favorizarea infractorului, nerespectarea hotărârilor judecătorești, evadarea, reținerea sau distrugerea de înscrisuri, arestarea nelegală și cercetarea abuzivă, supunerea la rele tratamente).
7. Infracțiuni de fals (falsificarea de monede sau alte valori, falsificarea de timbre, mărci sau bilete de transport, deținerea de instrumente în vederea falsificării de valori, falsul material în înscrisuri oficiale, falsul intelectual, falsul de înscrisuri sub semnătură privată, uzul de fals, falsul în declarații și falsul privind identitatea).
8. Infracțiuni prevăzute de Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri;
9. Infracțiuni prevăzute de Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale;
10. Infracțiuni prevăzute de Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție.
11. Infracțiuni care aduc atingere unor relații privind conviețuirea socială (abandonul de familie, relele tratamente aplicate minorului, nerespectarea măsurilor privind încredințarea minorului).

V. DREPT PROCESUAL PENAL

1. Principii fundamentale care stau la baza procesului penal în România;
2. Participanții la procesul penal;
3. Acțiunea penală și acțiunea civilă în procesul penal;
4. Competența în materie penală; incompatibilitatea și strămutarea;
5. Probele și mijloacele de probă în procesul penal (noțiune și clasificare, obiectul probațiunii, sarcina probațiunii, aprecierea probelor și mijloacele de probă);
6. Măsurile procesuale (măsurile preventive, măsurile de ocrotire, măsurile de siguranță și măsurile asiguratorii)
7. Actele procesuale și procedurale comune (actele procesuale și actele procedurale, termenele în procesul penal, sancțiunile procedurale penale, cheltuielile judiciare și amenda judiciară);
8. Urmărirea penală. Obiect, limite, trăsături caracteristice, dispoziții generale privind urmărirea penală. Competența organelor de urmărire penală. Supravegherea exercitată de procuror. Sesizarea organelor de urmărire penală. Desfășurarea urmăririi penale. Suspendarea urmăririi penale. Soluțiile ce pot fi date pe parcursul sau la terminarea urmăririi penale. Procedura prezentării materialului de urmărire penală. Terminarea urmăririi penale. Trimiterea în judecată. Reluarea urmăririi penale;

9. Plângerea împotriva măsurilor și actelor de urmărire penală;
10. Procedura plângerii prealabile;
11. Judecata în primă instanță. Principii specifice. Reglementări generale. Judecata în prima instanță: etapele procesuale ale judecării în prima instanță, structura și conținutul hotărârii judecătorești;
12. Apelul: hotărâri supuse apelului, titularii apelului, termenul de apel, repunerea în termen și apelul peste termen, efectele apelului;
13. Recursul: hotărâri supuse recursului, efectele recursului;
14. Contestația în anulare și revizuirea; repararea pagubei în cazul condamnării sau luării unor măsuri preventive pe nedrept;
15. Proceduri speciale (procedura în cauzele cu infractori minori, procedura privind tragerea la răspundere penală a persoanei juridice, urmărirea și judecarea unor infracțiuni flagrante, procedura reabilitării judecătorești);
16. Executarea hotărârilor penale (amânarea și întreruperea executării pedepsei, înlăturarea sau modificarea pedepsei, contestația la executare)

*

* *

În vederea pregătirii la examen, pentru materiile *drept civil*, *drept procesual civil*, *drept penal*, *drept procesual penal*, pot fi consultate cursuri universitare, manuale, tratate, monografii și orice altă documentație în care se tratează tematica menționată la fiecare materie.

Lucrările de specialitate sau orice altă documentație, consultate în vederea pregătirii la examen, se vor aduce la zi, în raport cu modificările legislative intrate în vigoare până la 1 septembrie 2007.